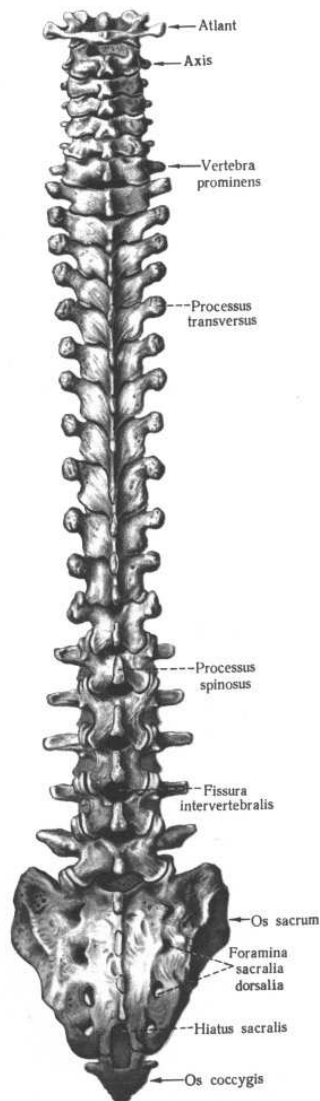

Deformity páteře

Rozkydal Z.

Fyziologická zakřivení páteře

Osa frontální

Obr. 1

Osa sagitální

Krční lordóza

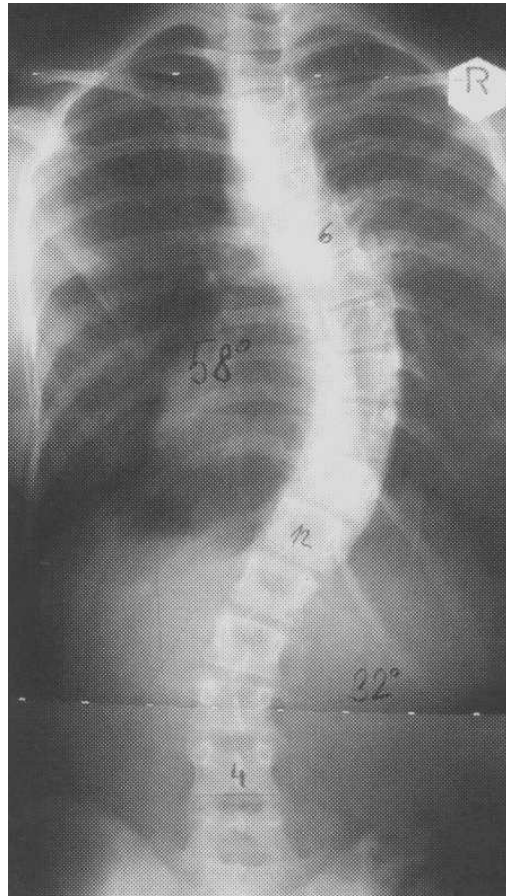
Hrudní kyfóza

Bederní lordóza

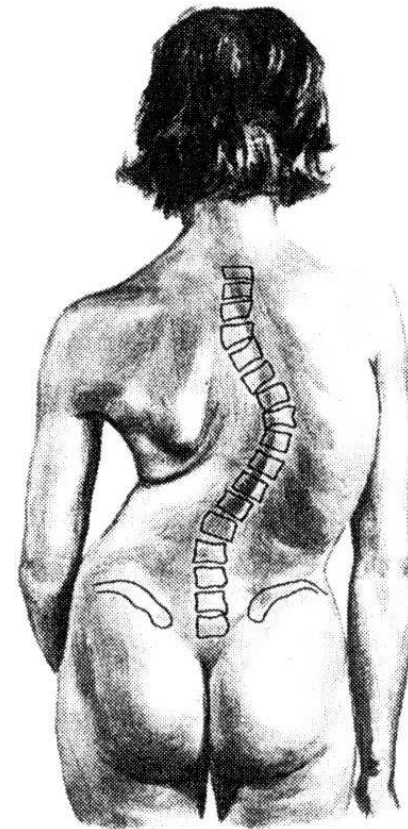
Sakrální kyfóza

Skolióza je deformita páteře v rovině frontální

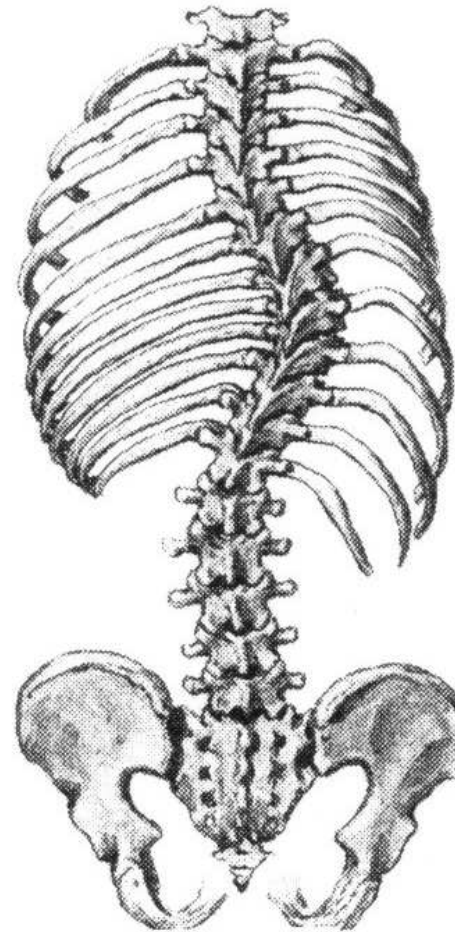
Obr. 3

Obr. 4

Skolióza je deformita páteře v rovině frontální

konkávní

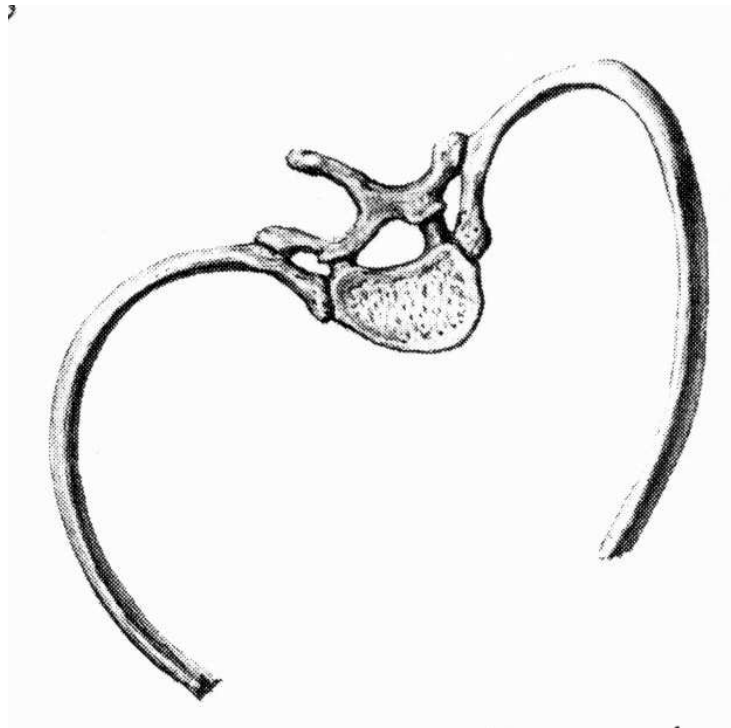
konvexní

Rotace a torze obratlových těl
Žeburní prominence
Proc. spinosus otočen na
konkávní stranu

Obr. 5

Skolióza je deformita páteře v rovině frontální

konkávní

konvexní

Obr. 6

Rotace a torze obratlových těl

Žební prominence

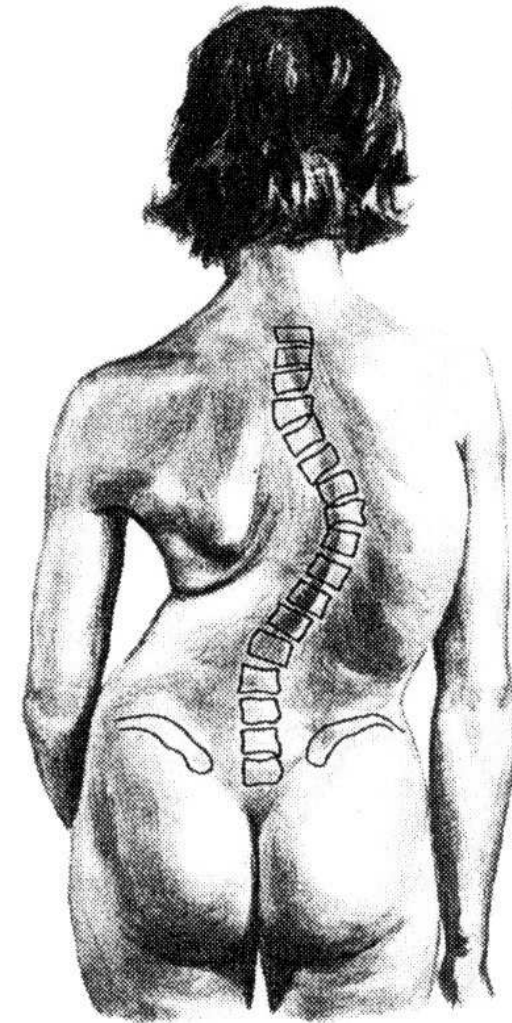
Procesus spinosus otočen na konkávní stranu

Zúžení spinálního kanálu

Skolióza je deformita páteře ve frontální rovině

Strukturální křivka-
nemá normální flexibilitu

Nestrukturální křivka-
není fixována

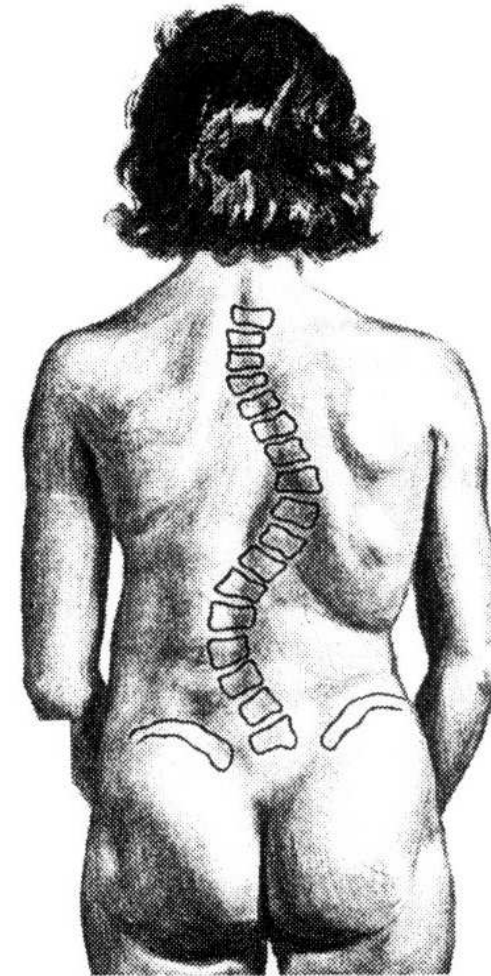

Obr. 7

Skolióza je deformita páteře ve frontální rovině

Hlavní křivka-
objevila se nejdříve
je obvykle strukturální
bývá těžší

Vedlejší křivka- kompenzační
nad a pod hlavní křivkou
kompenzuje rovnováhu trupu
postupně se fixuje
a stává se strukturální

Obr. 8

Klinické vyšetření

Subjektivní potíže (bolest, dechové potíže, infekce dýchacích cest, únavnost, vývoj křivky

Výška ramene, kompenzace trupu- olovnice

Měření žeberní prominence

Flexibilita křivky- v úklonech, obliquita pánve,

laxita, délka končetin,

neurologické vyšetření

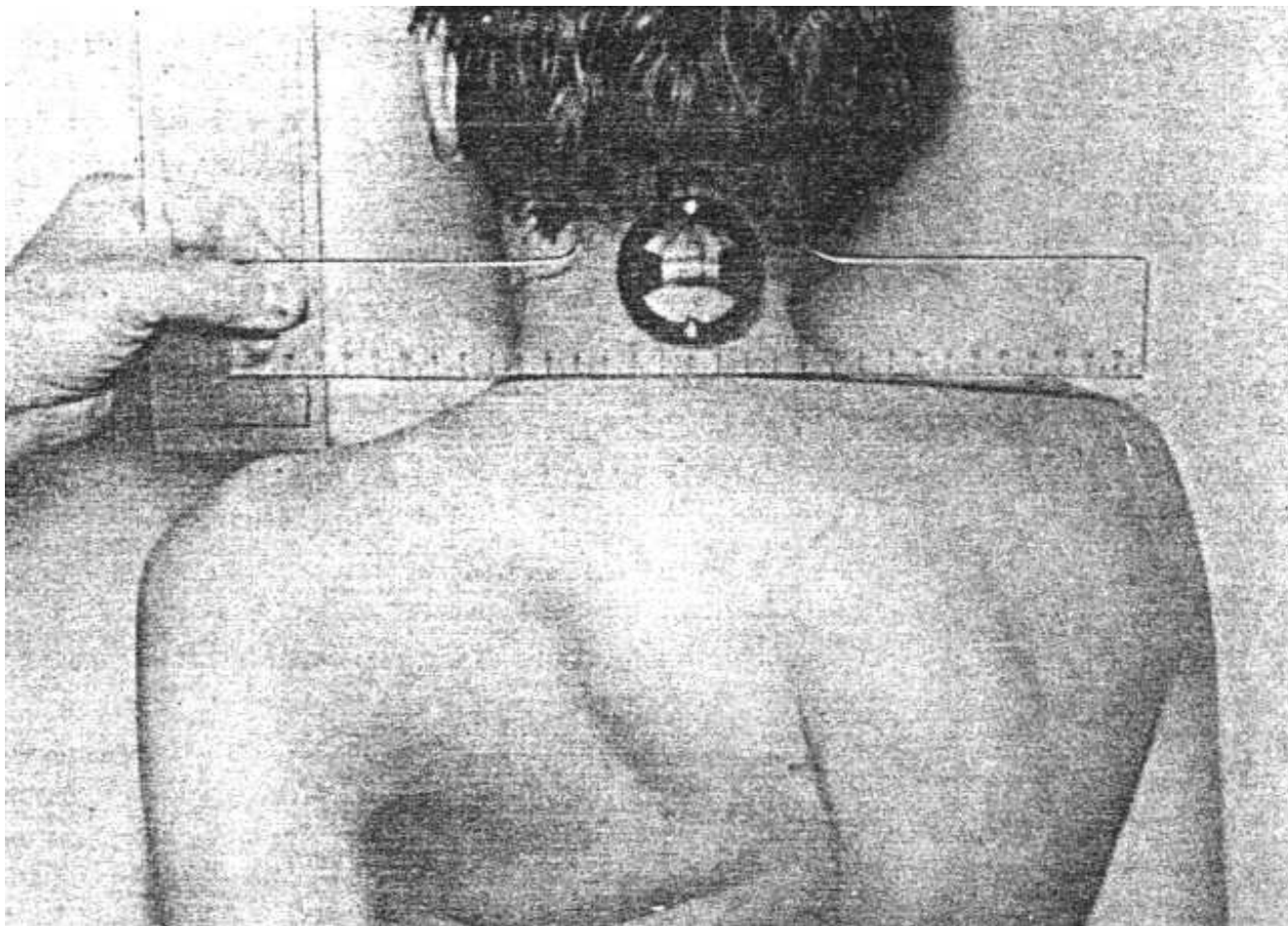
pubické ochlupení, prsa.

Funkční vyšetření :

vitální kapacita plic, spirometrie, zátěžové testy.

Klinické vyšetření

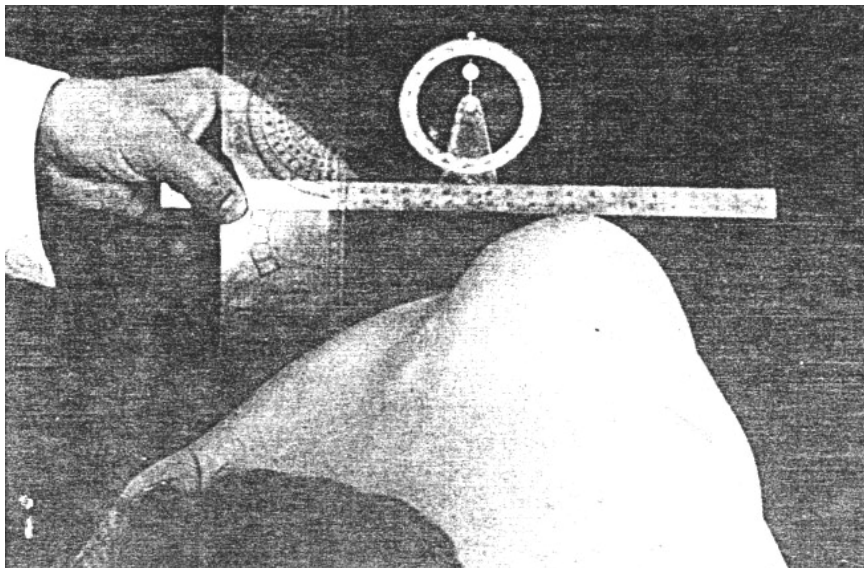

Obr. 9

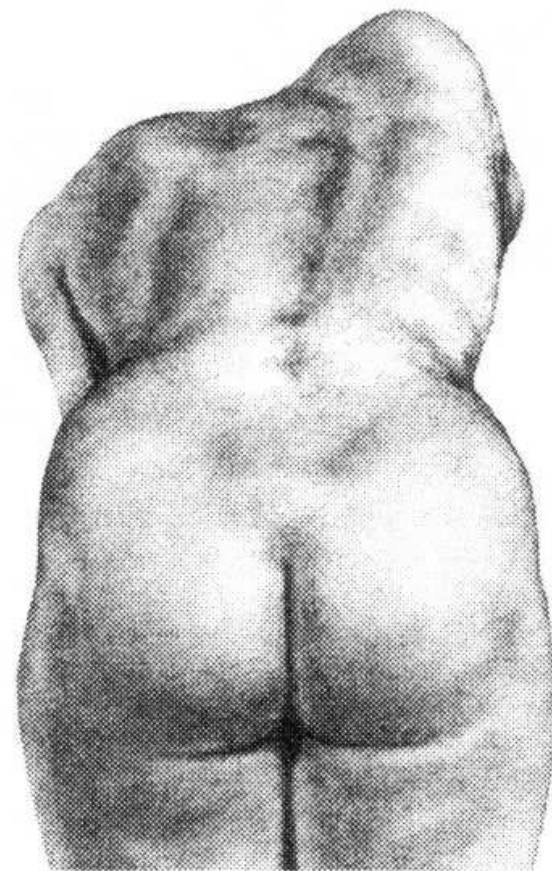
Vyšetření výšky ramene

Klinické vyšetření

Žeberní prominence

Obr. 10

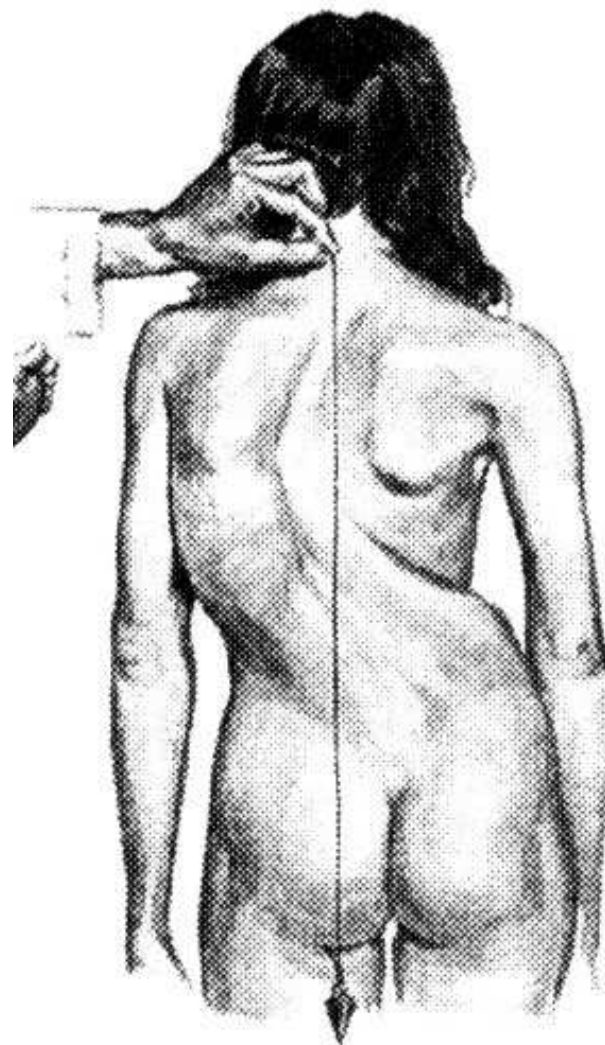

Obr. 11

Typy křivek

Kompenzovaná

Dekompenzovaná

Obr. 12

Dekompenzovaná křivka

RTG

Dlouhé formáty filmů 30x90 cm

AP, bočné, v úklonech ke konvexitě,
v distrakci

Kontroly po 6 měsících

Cobbův úhel

Kostní věk- Risser, rtg levého zápěstí

Křivka - pravostranná, levostranná

lokalizace

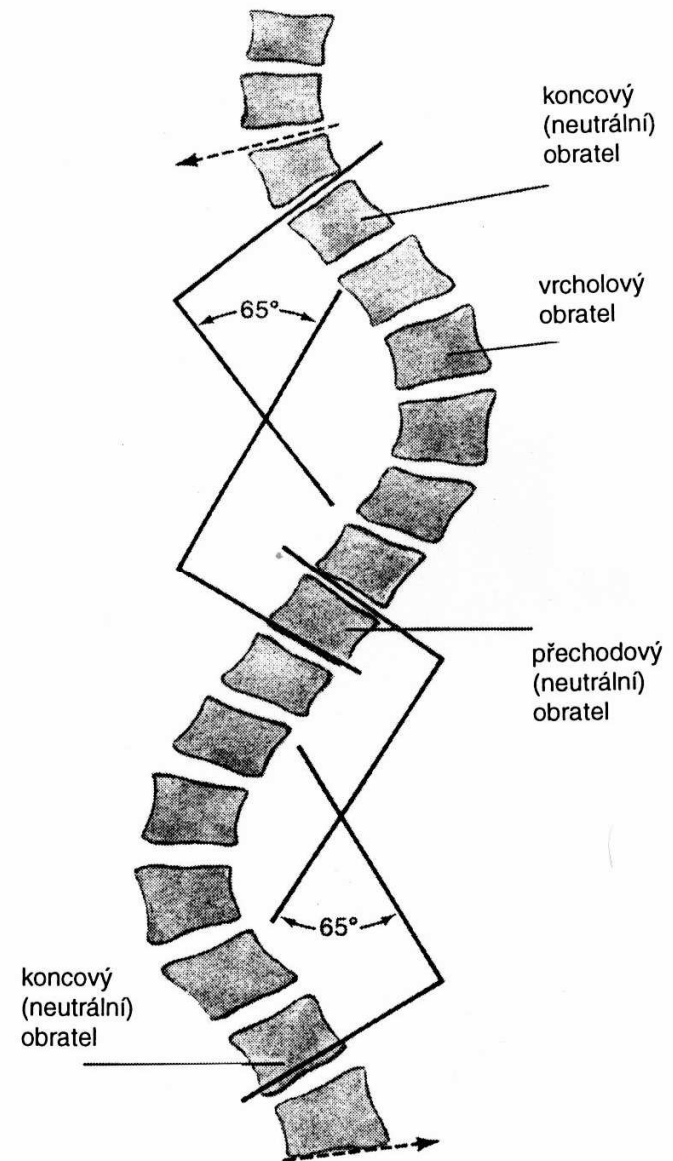
stupně dle Cobba

etiologie

Měření úhlu skoliózy dle Cobba

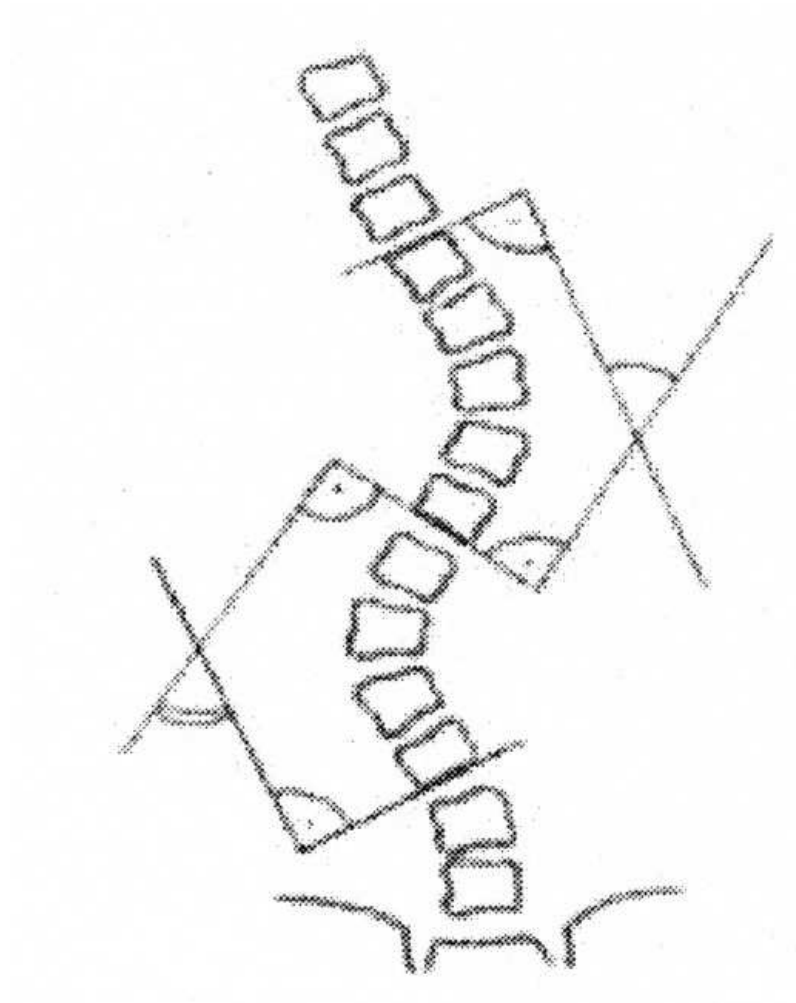
Vrcholový obratel
nejvíce vzdálen od vertikální osy

Koncový obratel
krycí plochy jsou nejvíce
skloněny do konkavity

Obr. 13

Měření úhlu skoliózy dle Cobba

Obr. 14

Hodnocení věku podle ilické apofýzy - Risser

0 není patrna

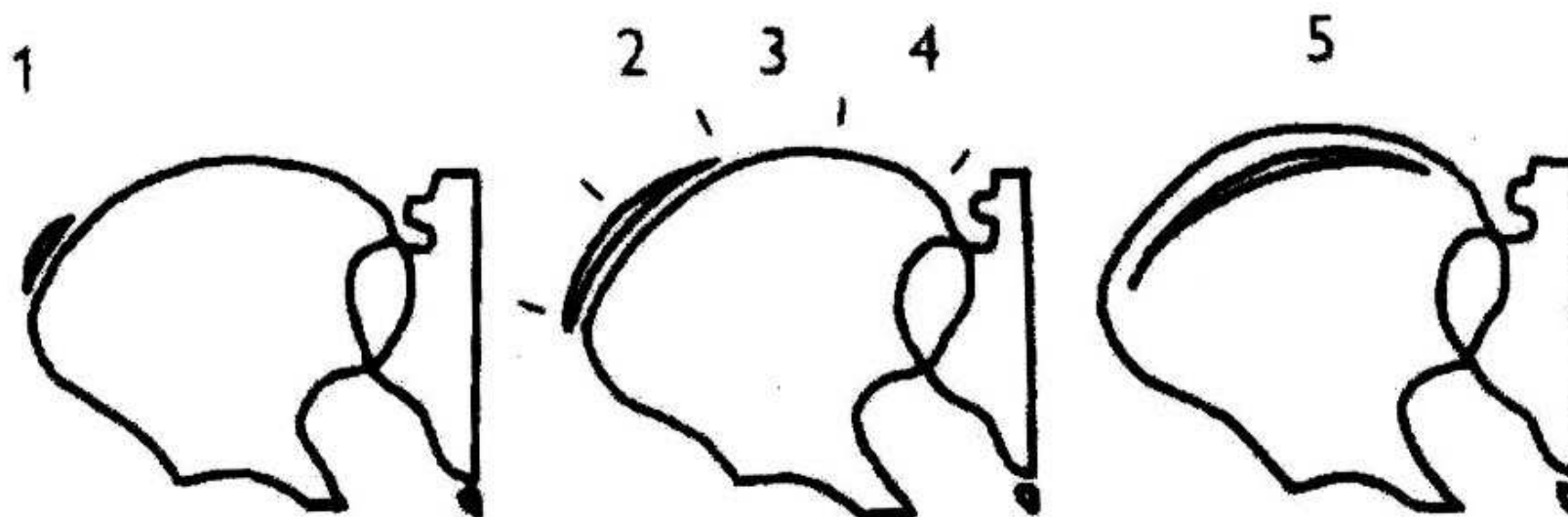
1 25%

2 50% 75 %

3 75 %

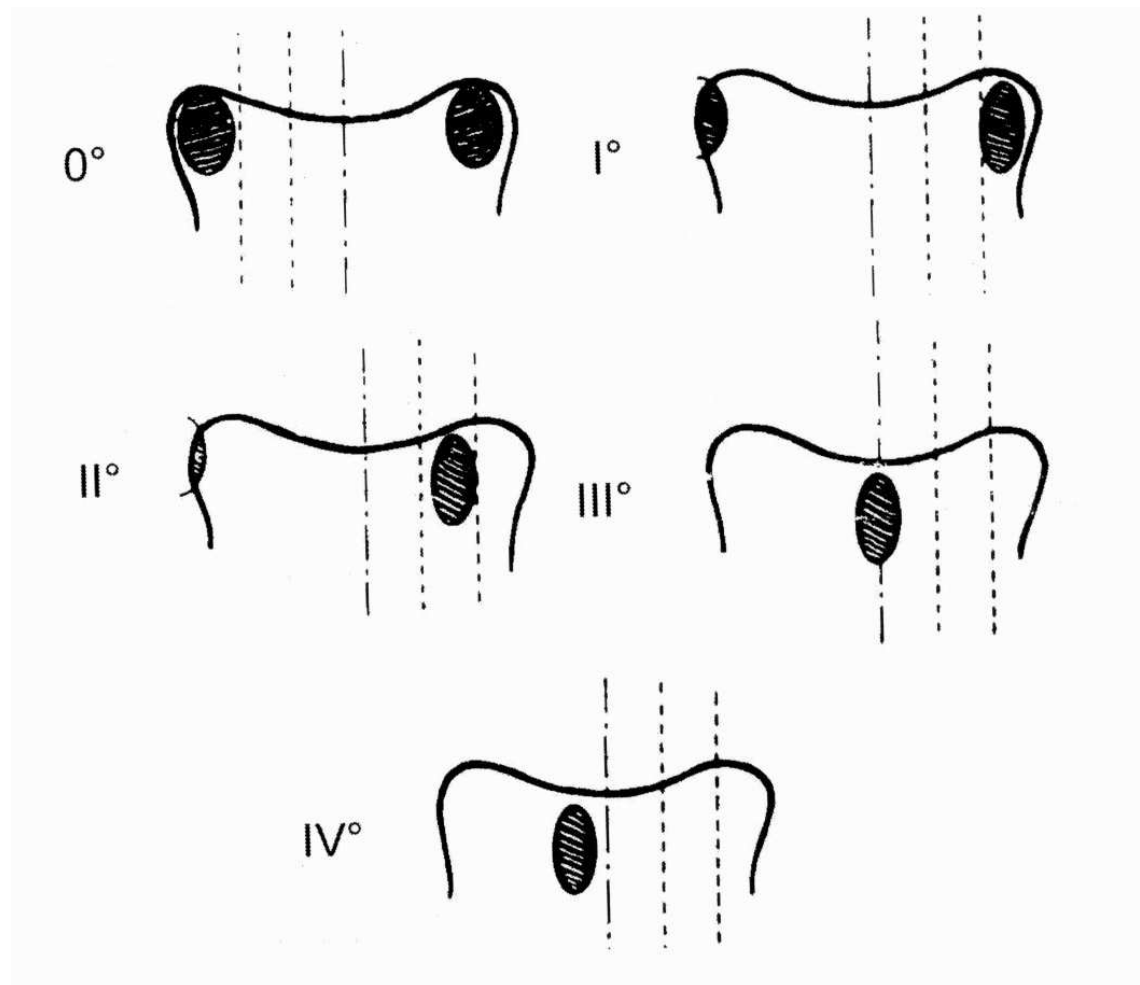
4 100 %

5 fúze s hřebene ilické kosti

Obr. 15

Hodnocení rotace obratlů podle pediklů

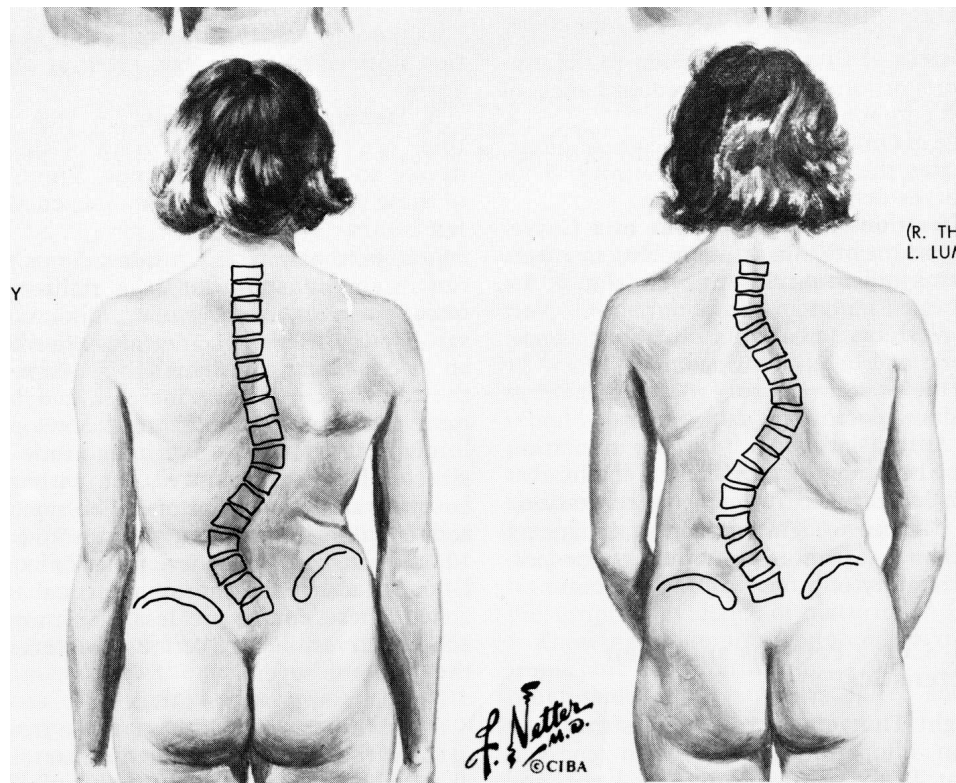
Obr. 16

Typy křivky

- jednoduchá
- dvojitá

cervikální
cervikothorakální
thorakální
thorakolumbální
lumbální
lumbosakrální

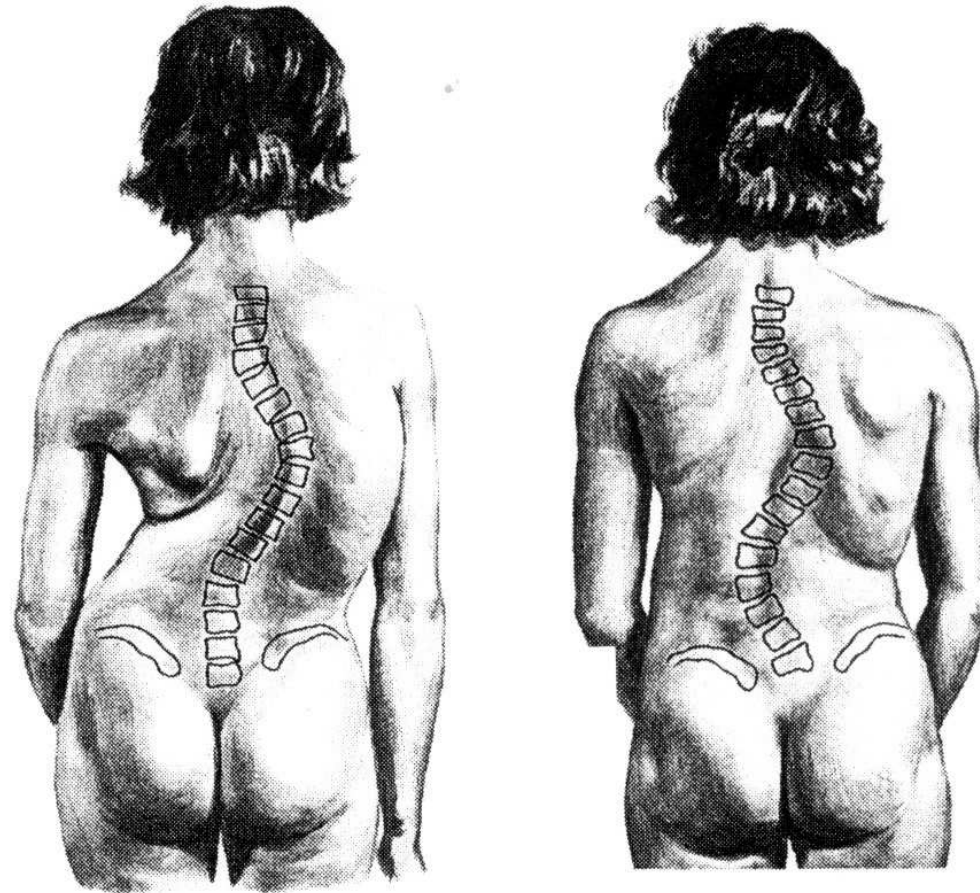

Obr. 17

Jednoduchá křivka

Dvojitá křivka

Typy křivek

Obr. 18
Thorakální

Thorakolumbální

Rozdělení skolióz podle etiologie

Strukturální

Idiopatická

Kongenitální

Neuromuskulární

Skolióza při neurofibromatóze

Sekundární skoliózy - u různých chorob

Rozdělení skolióz podle etiologie

Nestrukturální

Posturální

Hysterická

Při jiných chorobách

Idiopatická skolióza

Nejčastější, 80 %

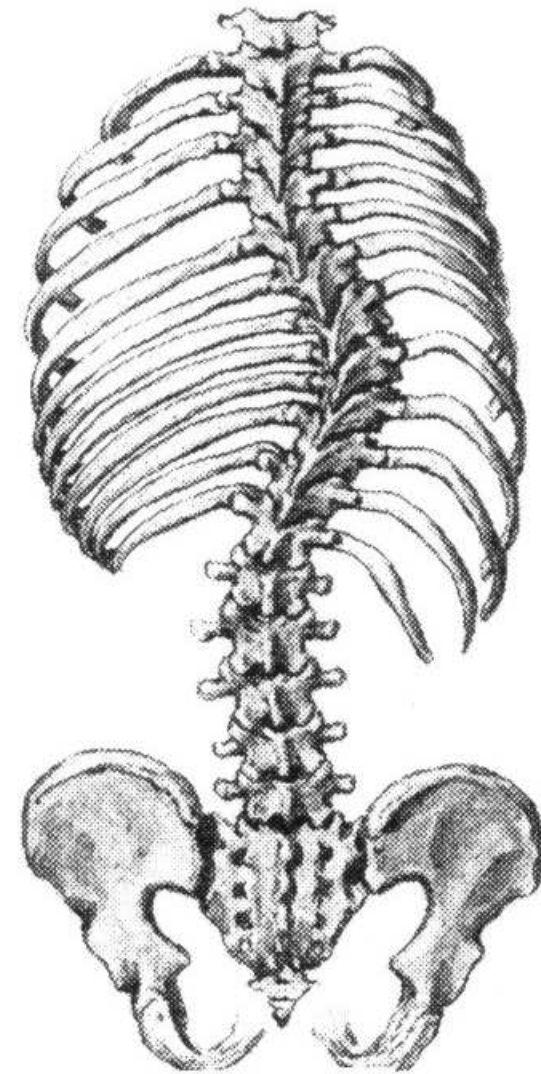
Výskyt dívky:chlapci 9:1

Etiopatogeneze - neznámá

Těžší křivka- primární,
rotace obratlů,
na konvexitě se vytváří gibus

Další křivka- kompenzační,
Bývá spojena se zvýšenou Th kyfózou
- kyfoskolióza

Skolióza při plochých zádech

Obr. 19

Stupně skolióz

do 10 st. - nebereme v úvahu

I. st. 10-20 st.

II st. 21-40 st

III. st. 41- 60 st.

IV st. nad 61 st

Infantilní skolióza

0-3 roky

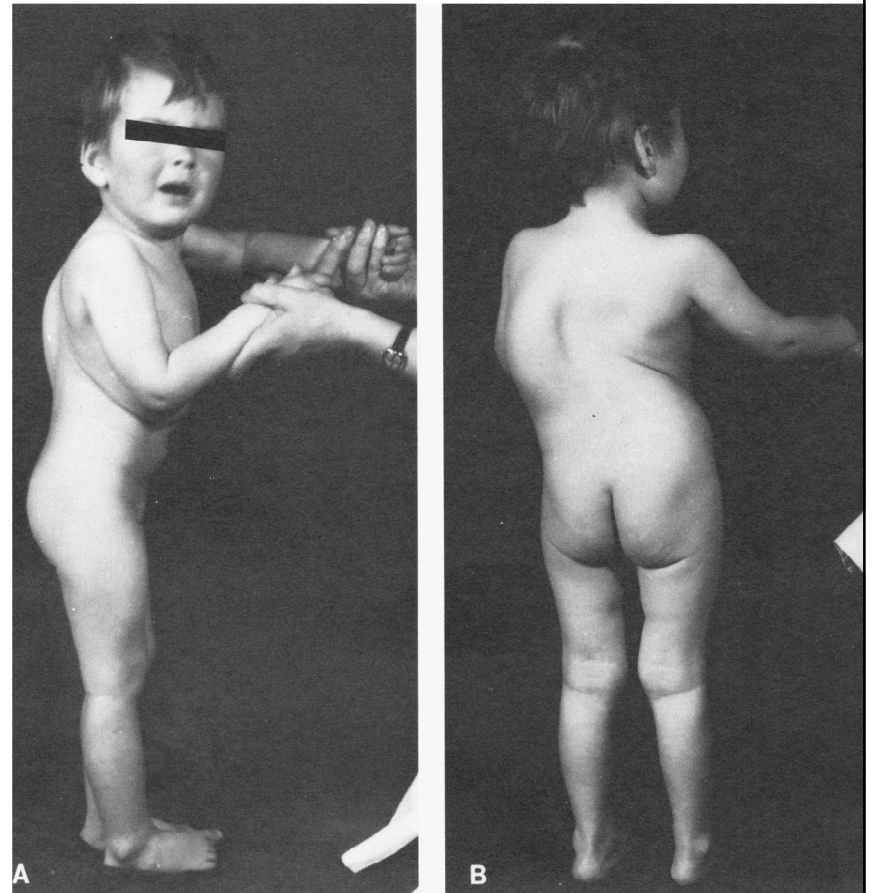
90 % se spontánně upraví

do 20 st sledujeme

nad 20 st korzet

po 10.r spondylodéza

nad 50 st operace vždy

Obr. 20

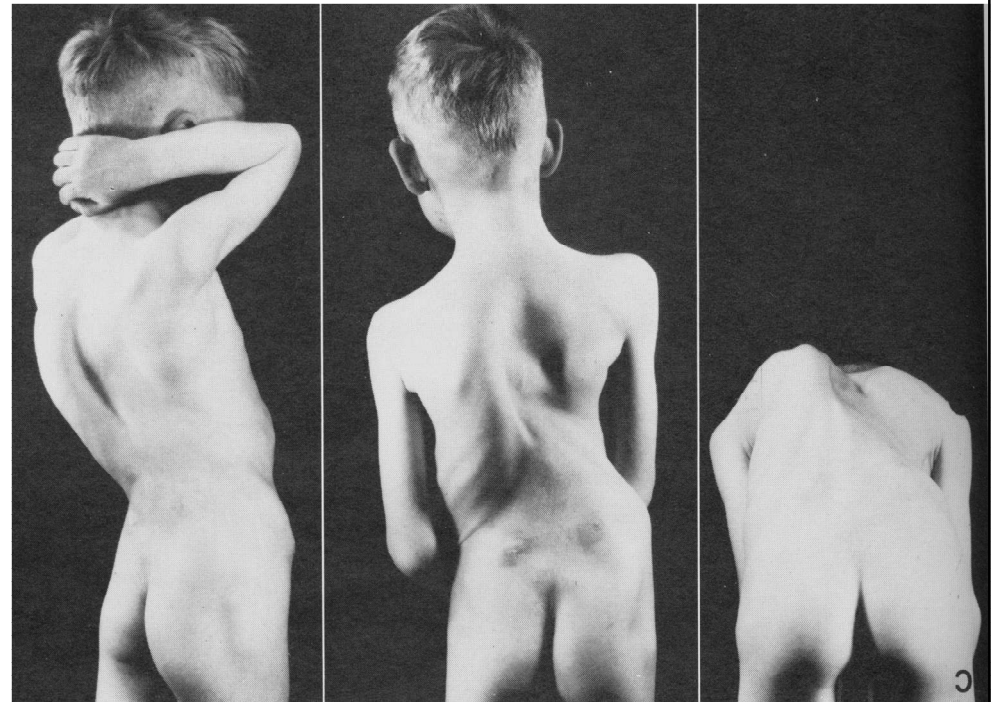
Juvenilní skolióza

3 r. - nástup puberty

Zpravidla mírná křivka
bez progrese

Progrese při dospívání

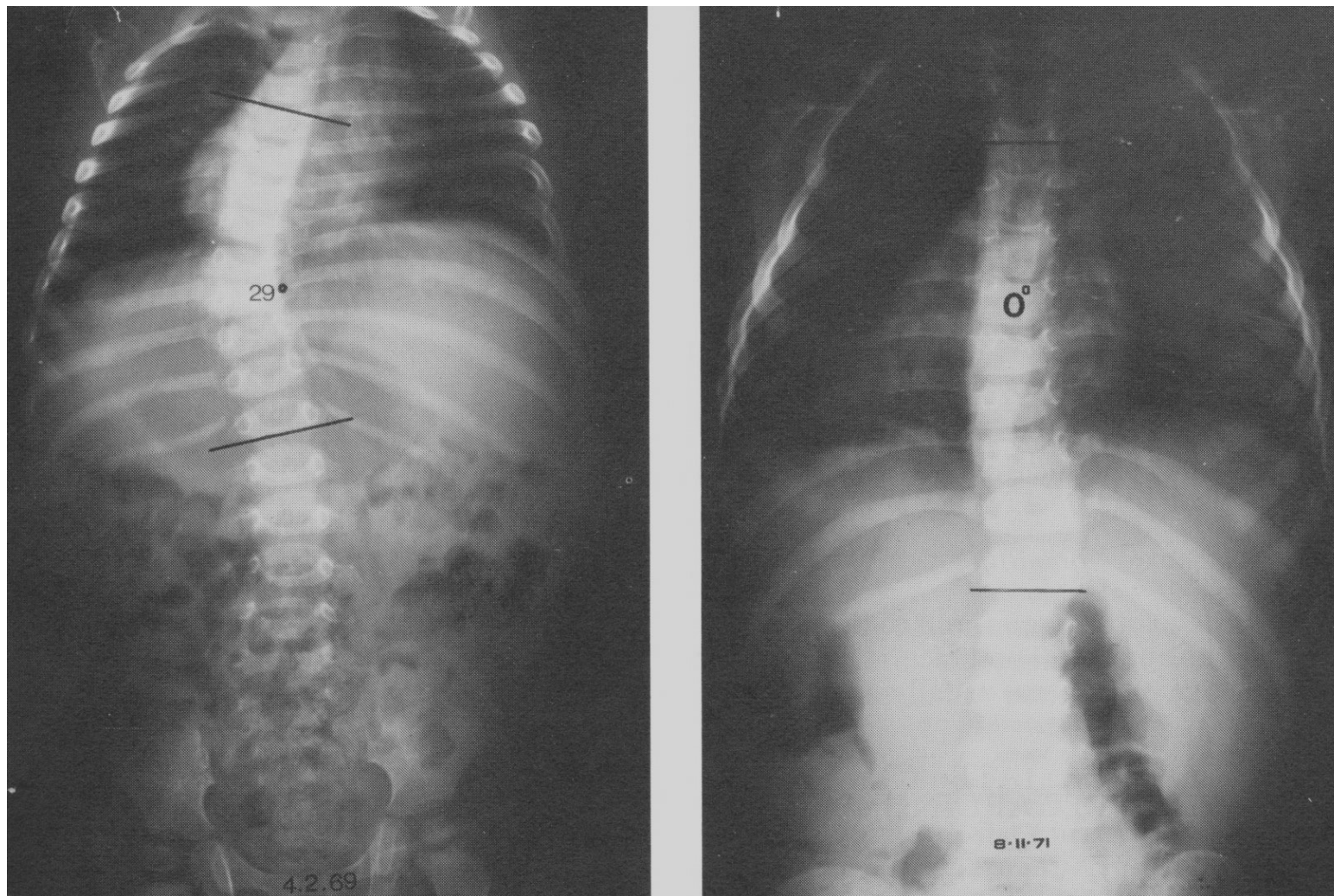
Do 20 st sledujeme
nad 25 st s progresí korzet
nad 50 st operace

Obr. 21

Resolventní skolióza

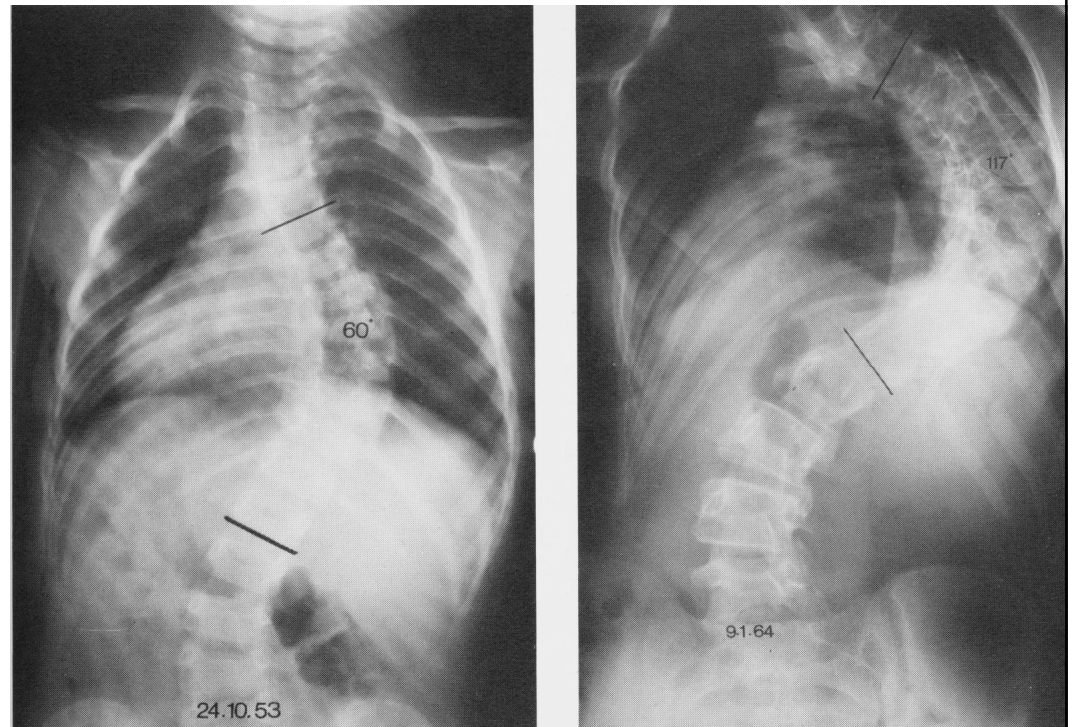
Obr. 22

Adolescentní skolióza

Začátek puberty- ukončení růstu

Lehké křivky neprogredují
Středně těžké křivky mohou
rychle progredovat

Do 20 st sledujeme
20 - 40st s progresí- korzet
nad 40 st operace

Obr. 23

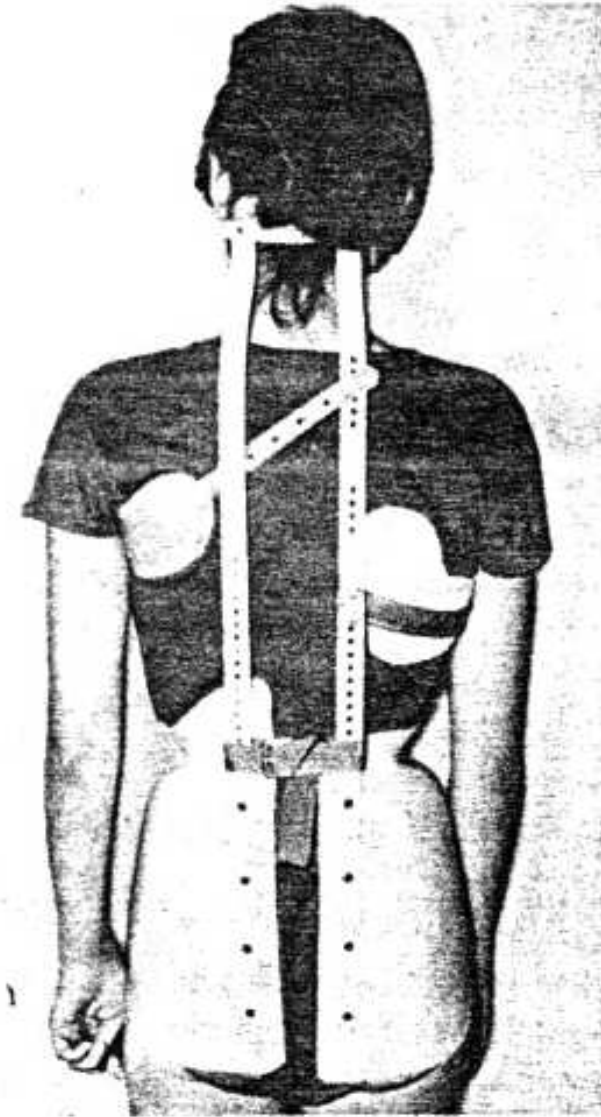
Konzervativní léčení

U křivek 10- 20 st sledujeme
cvičení, správné držení těla
podsazování pánve
posilování břišních a zádočných svalů
dechová cvičení
hodně tělesné aktivity

Kontroly po 6 měsících

Konzervativní léčení

Léčba korzetem: křivka 20- 40 st
Ortéza má zabránit progresi křivky
Zlepšení jen u lehkých křivek
Indikace - u rostoucích jedinců
s flexibilní křivkou

Obr. 24

Konzervativní léčení

Nad 45 st nelze ortézou ovlivnit

Křivky progredují

v období nejrychlejšího růstu

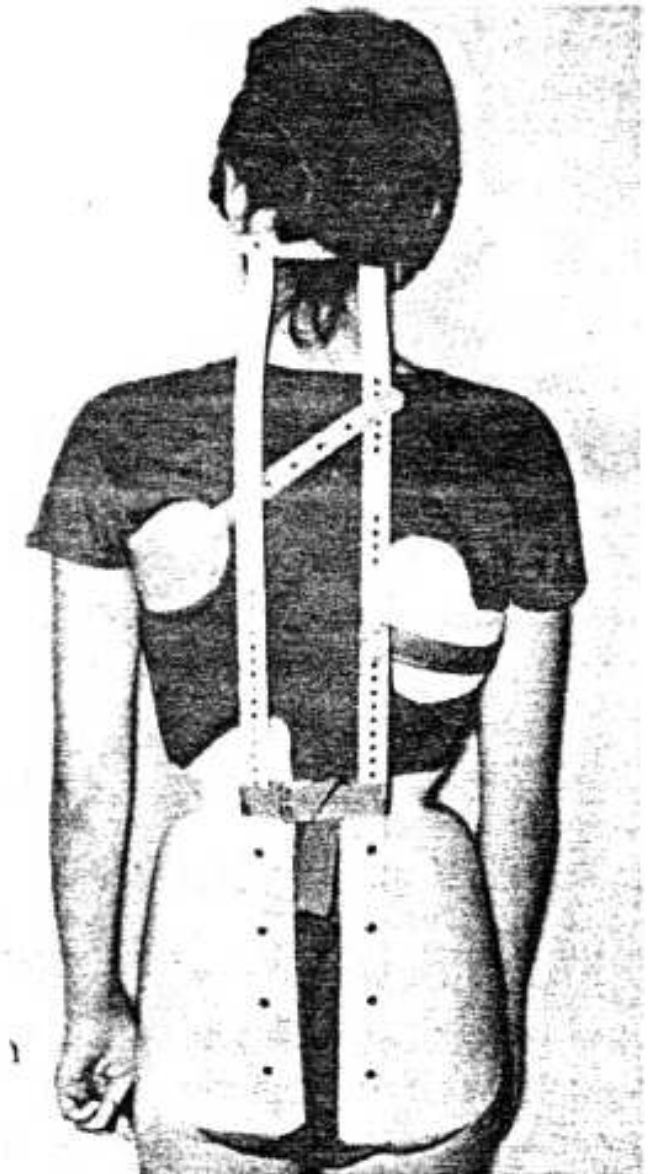
Pokud je pohlavní vývoj ukončen

je progrese minimální

Zpočátku 23 hodin denně

Postupné odkládání

Nosit do ukončení růstu 16-17 let

Obr. 25

Milwaukee ortéza

Křivky s vrcholem T6 a výše

Trojbodový princip

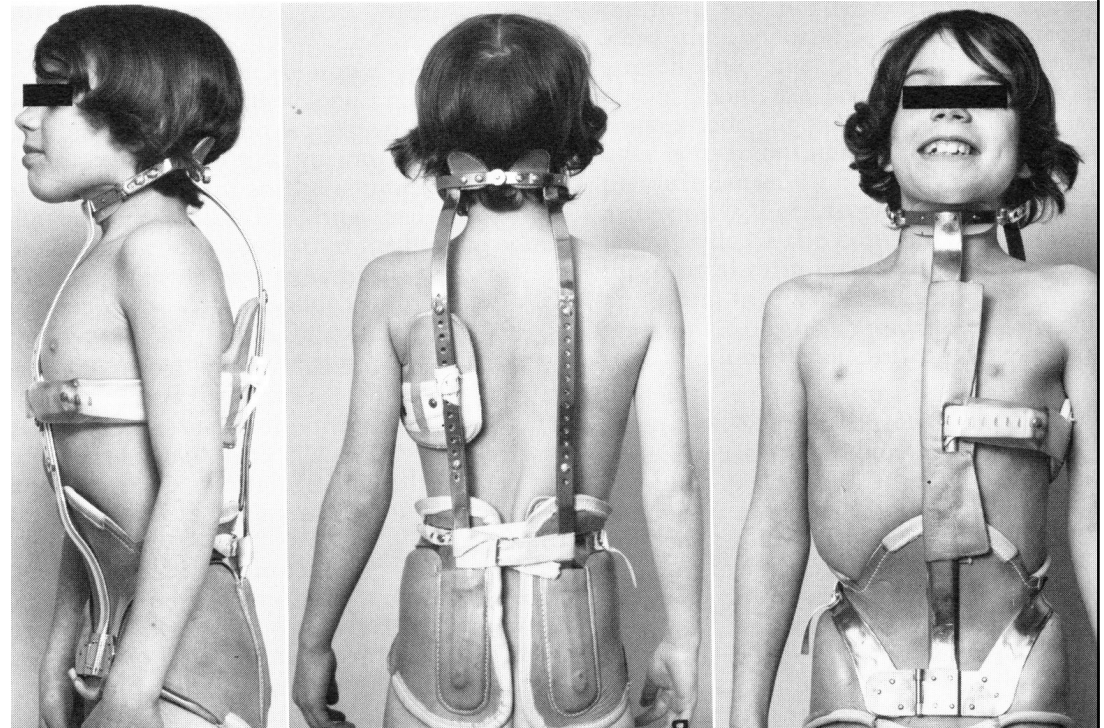
Fixace pánve

Tlak pod vrchol křivky

hrudní pelotou

Protitah ramenní objímkou

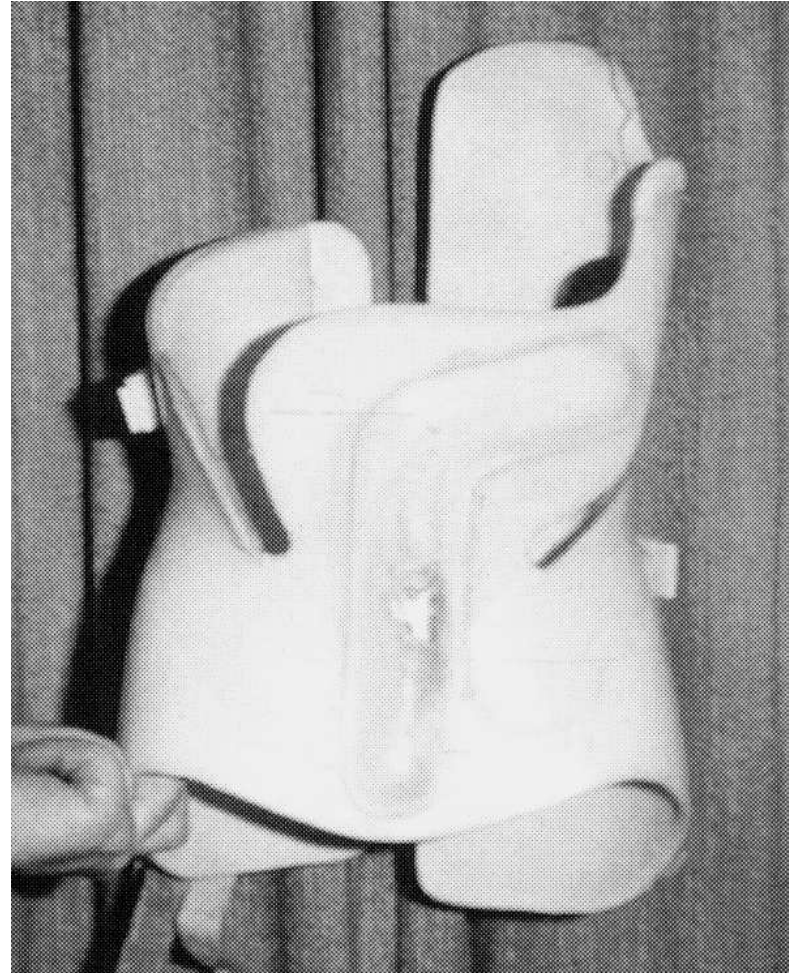
Hrdelní pelota

Obr. 26

TLSO ortéza: Boston, Cheneau

Flexibilní křivky
T7 a níže

Obr. 27

Operační léčení

Nad 40 st při rychlé progresi

Nad 50 st vždy operace

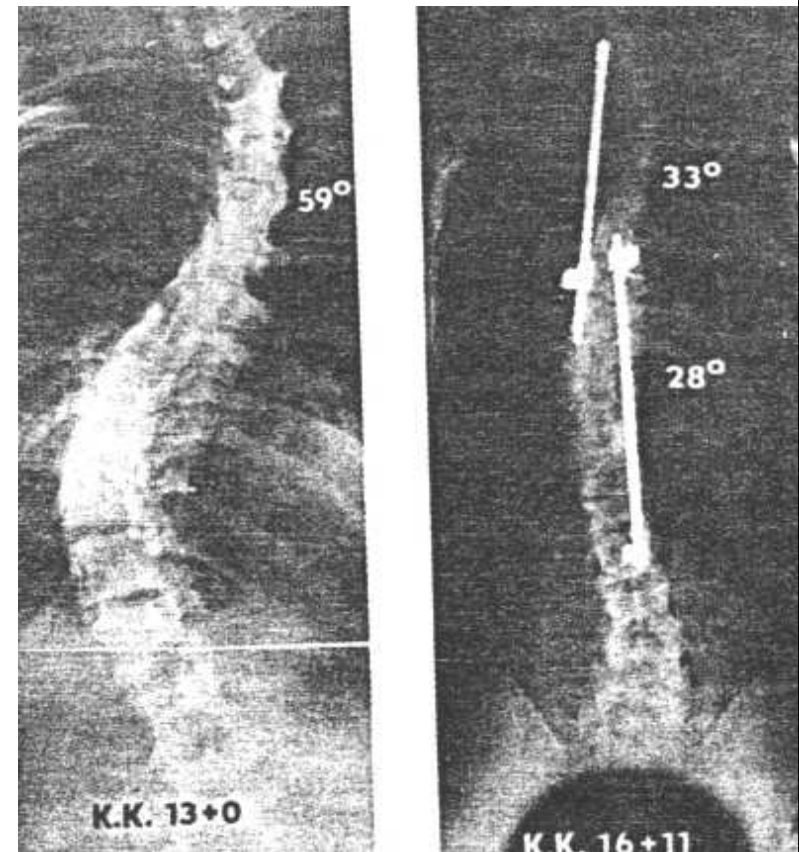
Princip: korekce křivky
spondylodéza

Distrakce, derotace, translace obratlů

Operační přístup:

zadní, přední, kombinovaný

Instrumentace

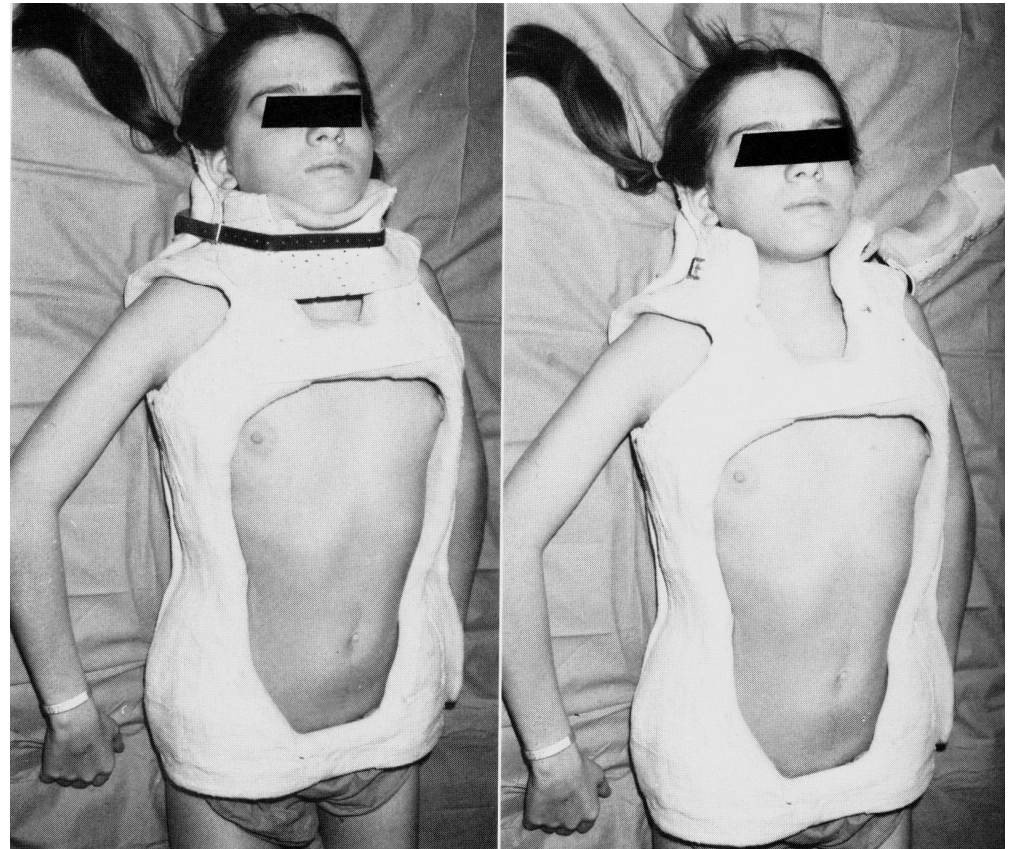
Obr. 28

Operační léčení

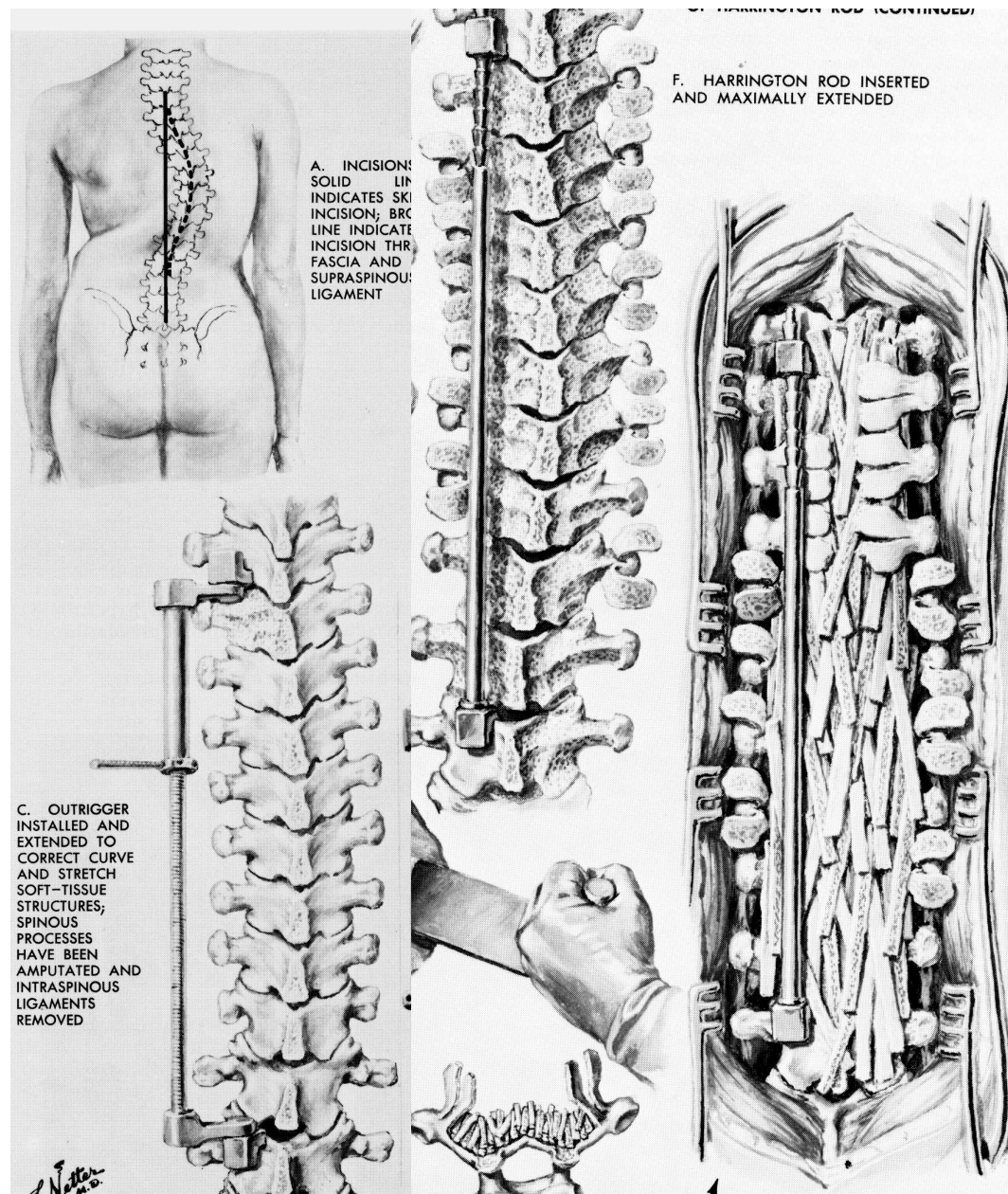
Korekce operací až 50 %
U mladých jedinců:
opakované distrakce
Spondylodéza vyžívá
za 2-3 roky

Doléčení:
sádrovým nebo
plastovým korzetem

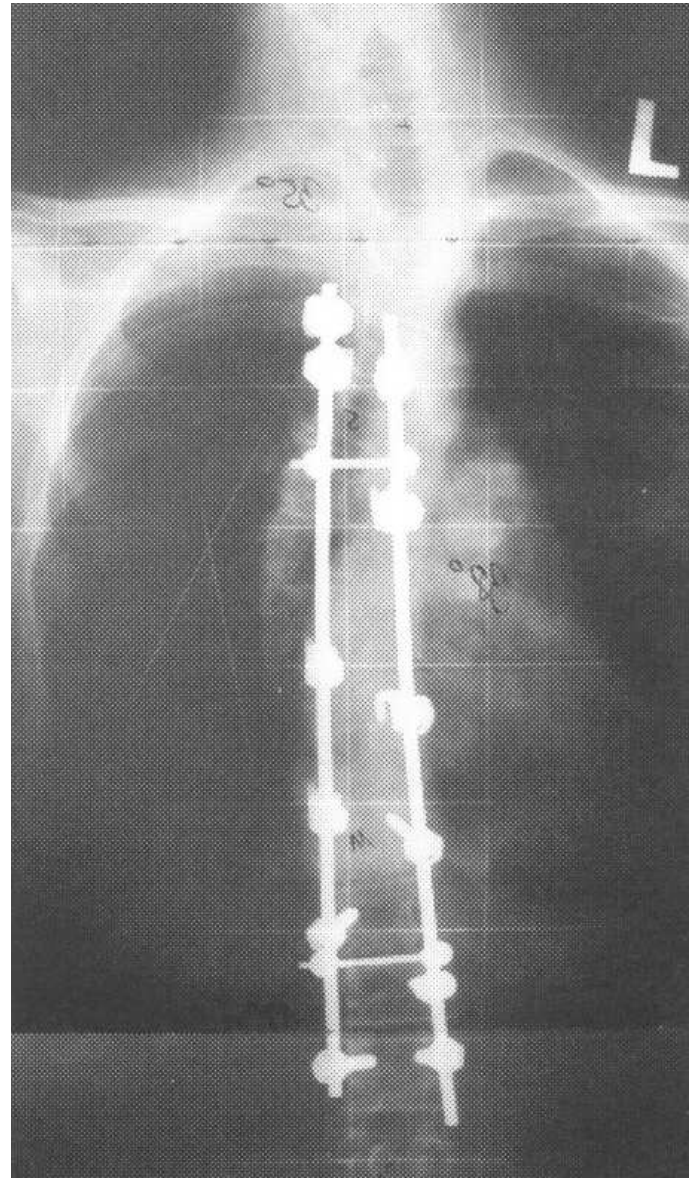
Obr. 29

Zadní přístup

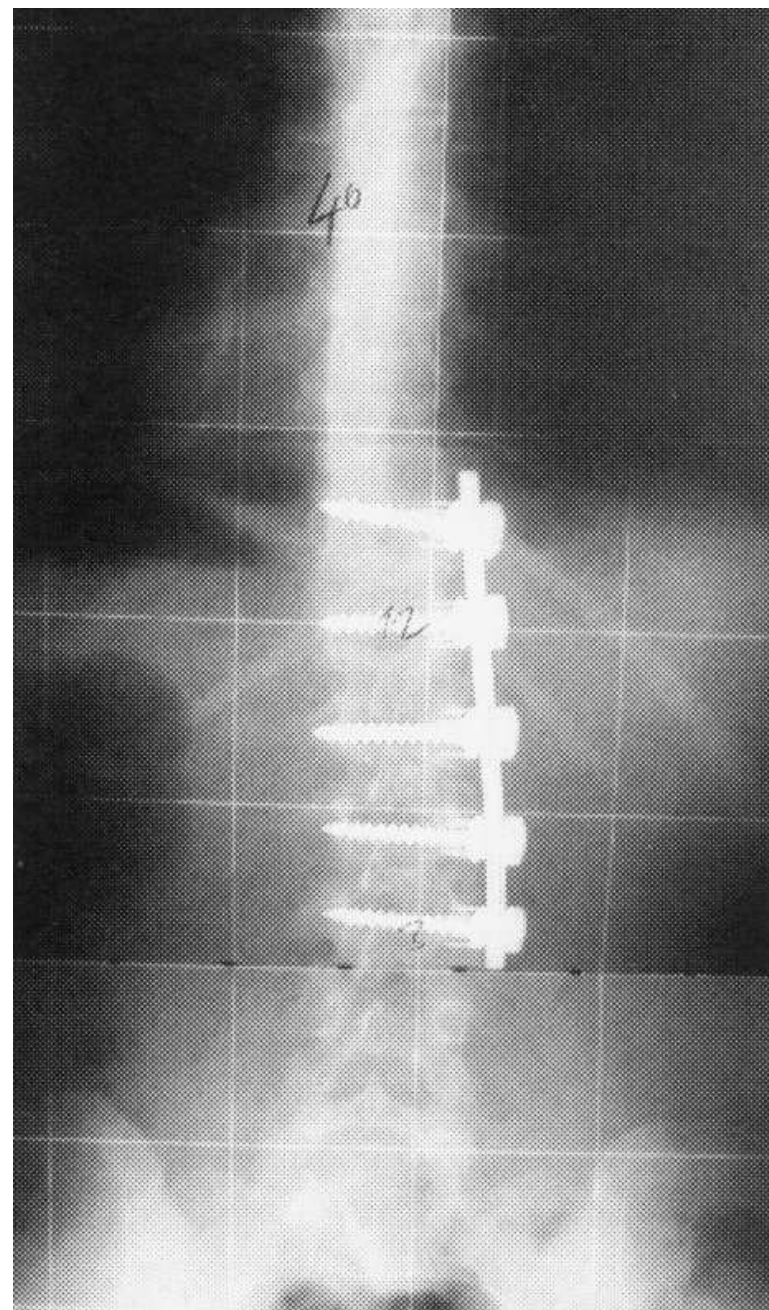
Obr. 30

Zadní přístup

Obr. 31

Přední přístup

Obr. 32

Cíl operace

korekce křivky

zabránit progresi

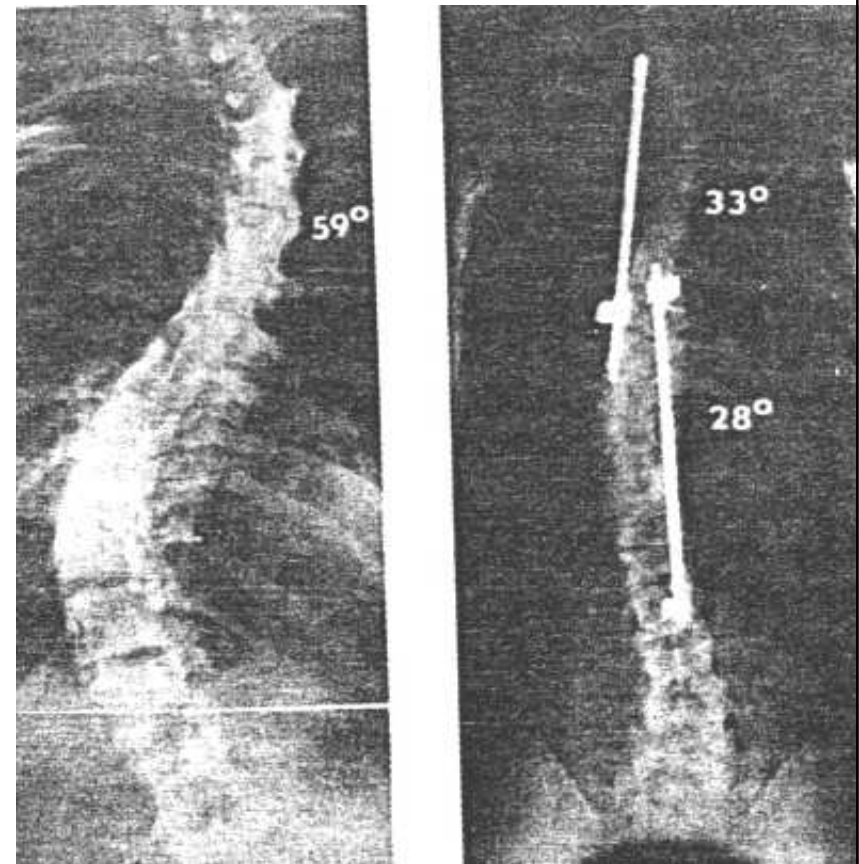
omezit zhoršování plicních funkcí

- (cor kyphoscolioticum)

omezit rozvoj deformativních změn

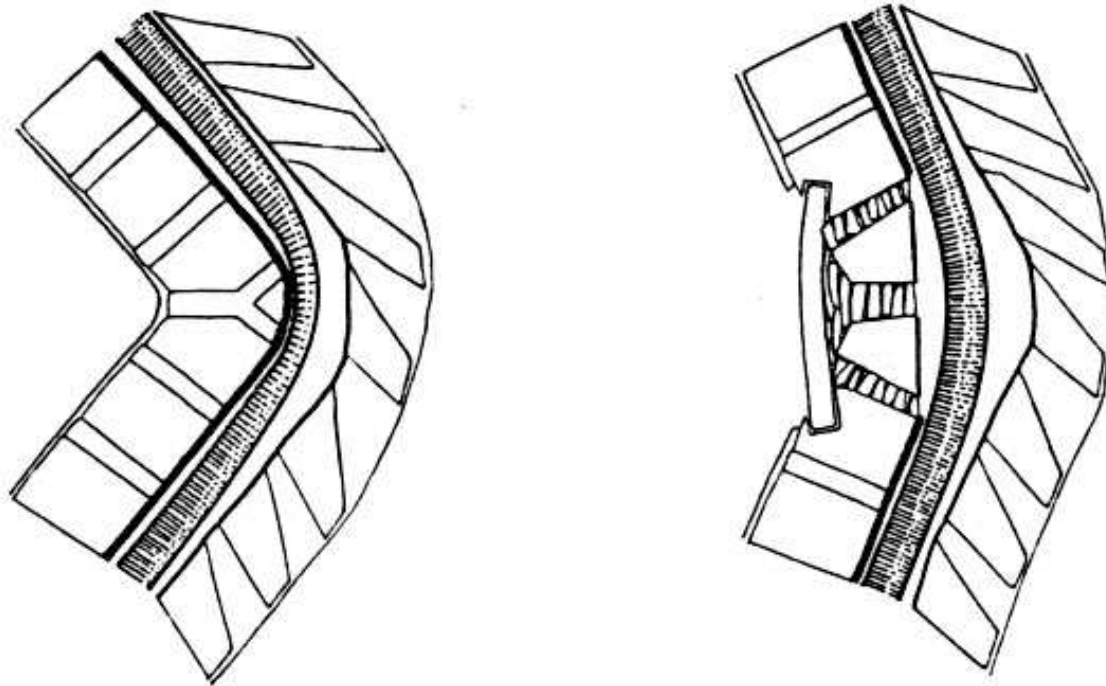
fyzioterapie- zlepšit stav svalstva

kosmetický efekt

Obr. 33

Operační léčení kyfoskoliózy

Obr. 34
Uvolnění míšních struktur

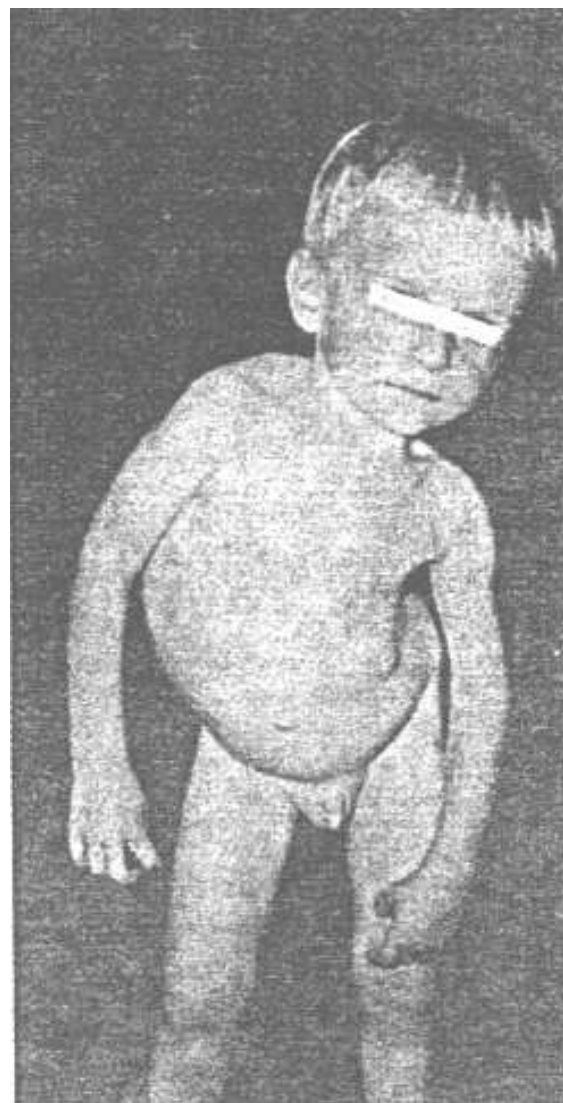
Kongenitální skolióza

Je patrná po narození
Asymetrický růst páteře
Může rychle progredovat

1. Porucha formace
2. Porucha segmentace
3. Porucha smíšená

Léčba:

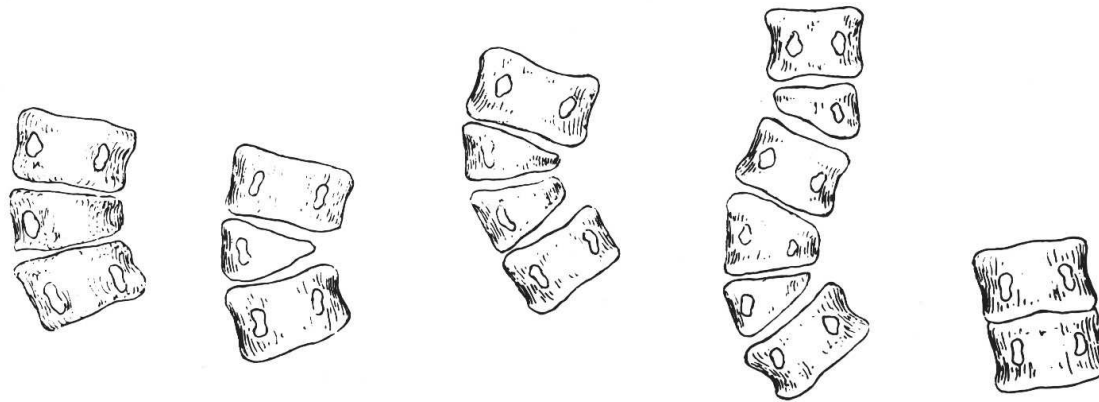
Operace- osteotomie, spondylodéza

Obr. 35

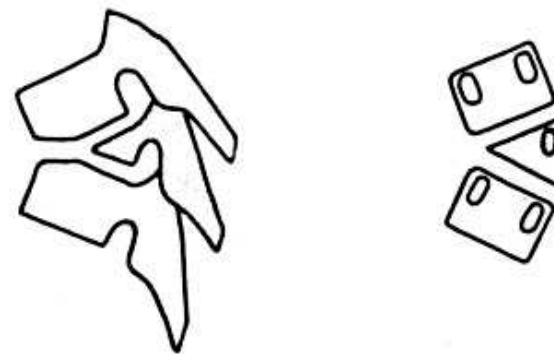
1. Porucha formace

Klínový obratel
Hemivertebra

Obr. 36

Zadní polobratel
Boční polobratel

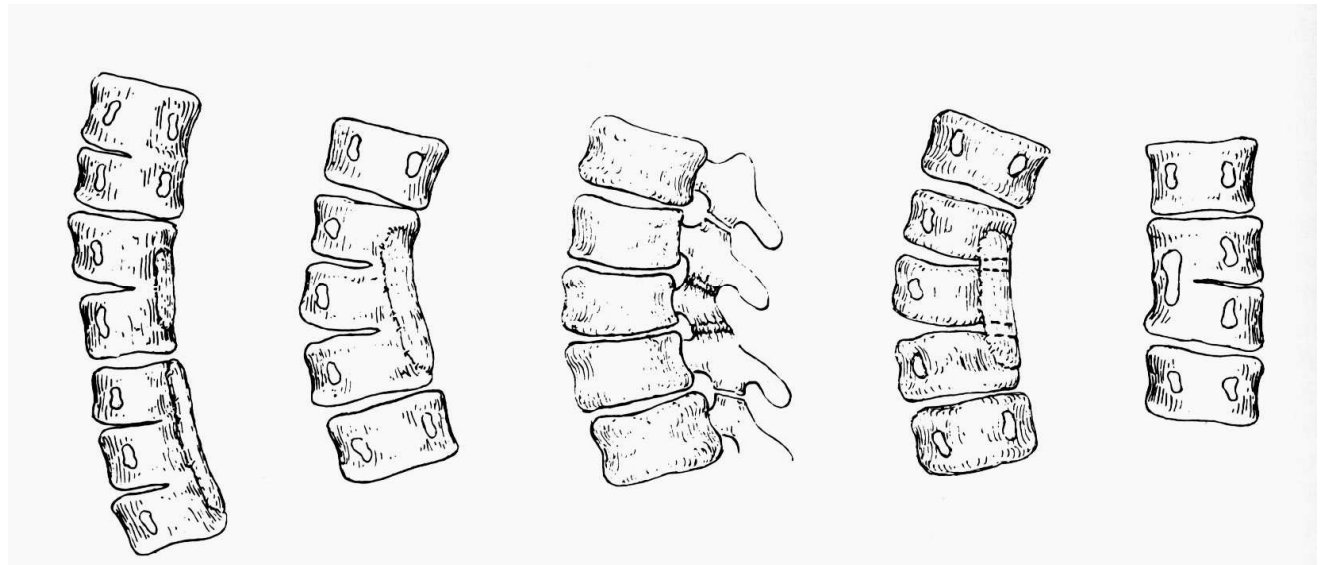
Obr. 37

2. Porucha segmentace

Nesegmentovaná
lišta

Kostní blok

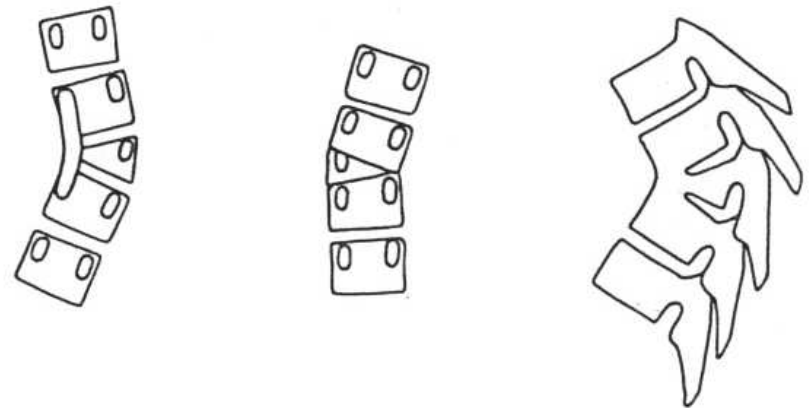
Obr. 38

3. Porucha smíšená

Nesegmentovaná lišta
a poloobratel

Poloobratel s poruchou
segmentace

Zadní poloobratel
s přední poruchou segmentace

Obr. 39

Neuromuskulární skolióza

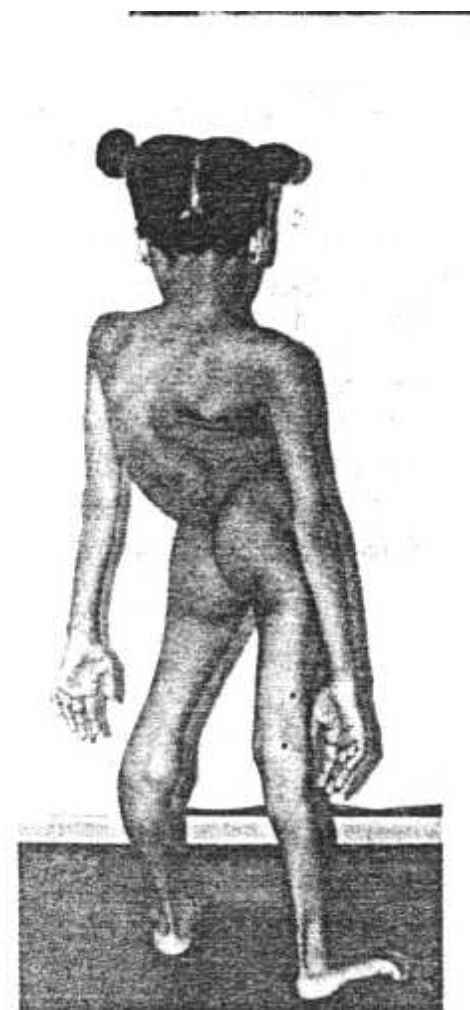
Neuropatická: DMO, polio
spinocerebelární degenerace
syringomyelie, myelokéle

Myopatická: svalové dystrofie,
arthrogryphosis

Vzniká tzv. paralytická skolióza

Bizarní, dlouhé křivky

Th- oper. stabilizace, dlouhé fúze

Obr. 40

Meningomyelokéle

Defektní uzávěr páteře

Spina bifida

Obsahuje míchu nebo lumbosakrální kořeny

Chabá obrna různého stupně

Bývá hydrocefalus

Luxace kyčle

Deformity kolen

Pes equinovarus event. jiné defrmity

Skolióza, kyfóza

Riziko meningitidy

Riziko infekce močových cest

Obr. 41

Meningomyelokéle

Defektní uzávěr páteře

Spina bifida

Obsahuje míchu nebo lumbosakrální kořeny

Chabá obrna různého stupně

Bývá hydrocefalus

Luxace kyčle

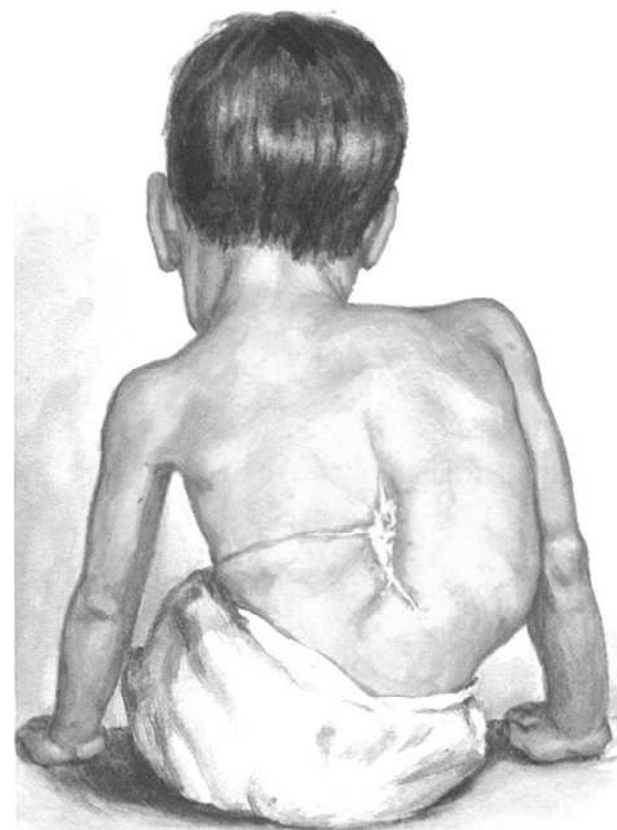
Deformity kolen

Pes equinovarus event. jiné defrimity

Skolióza, kyfóza

Riziko meningitidy

Riziko infekce močových cest

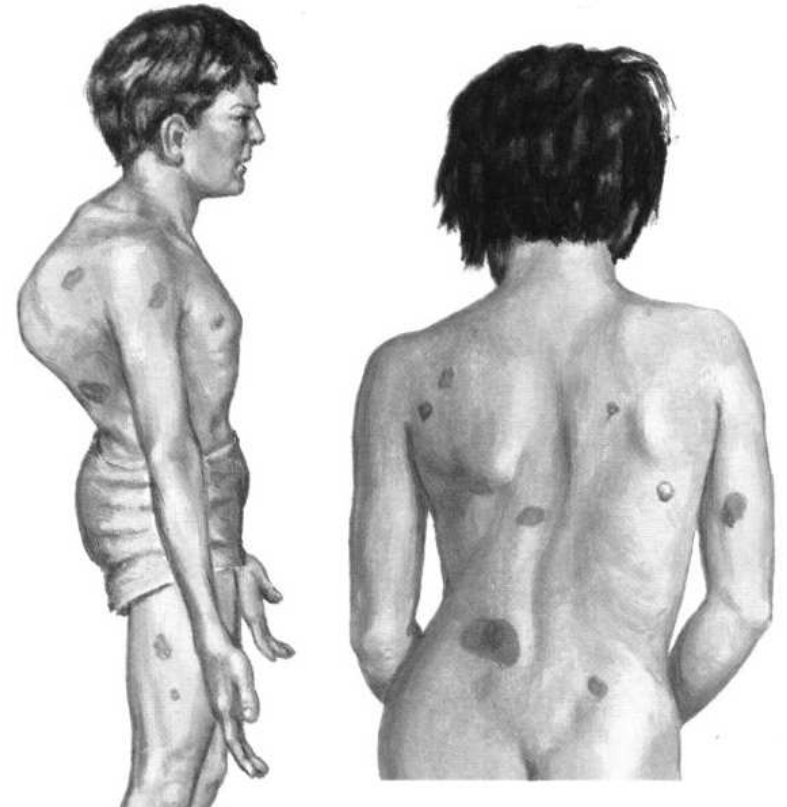
Obr. 42

Skolióza při neurofibromatóze

Krátká křivka
s atypickým tvarem obratlů
těžká rotace
změny na žebrech

Typická křivka - vždy progreduje
nutná operace

Atypická křivka –
Chová se jako idiopatická skolióza

Obr. 43

Skolióza při neurofibromatóze

Krátká křivka
s atypickým tvarem obratlů
těžká rotace
změny na žebrech

Typická křivka - vždy progreduje
nutná operace

Atypická křivka –
Chová se jako idiopatická skolióza

Obr. 44

Sekundární skoliózy

Osteogenesis imperfecta

Křivice

Marfanův syndrom

TBC

Úrazy

Stavy po operaci páteře

Spondyloepifyzární dysplázie

Diastrofický nanismus

Nestrukturální skolióza

Posturální

Z kořenového dráždění

Tumory

Záněty

Zkratek dolní končetiny

Kontraktury v o krajině kyčle

Hysterická

Patologická kyfóza

m. Scheuermann

kongenitální

neuromuskulární

traumatická

po operaci- po laminectomii

po kostní infekci, TBC, po ozáření

m. Bechtěrev

osteoporóza, osteomalácie

achondroplasia, mukopolysacharidózy

u tumoru páteře

M. Scheuermann - juvenilní kyfóza

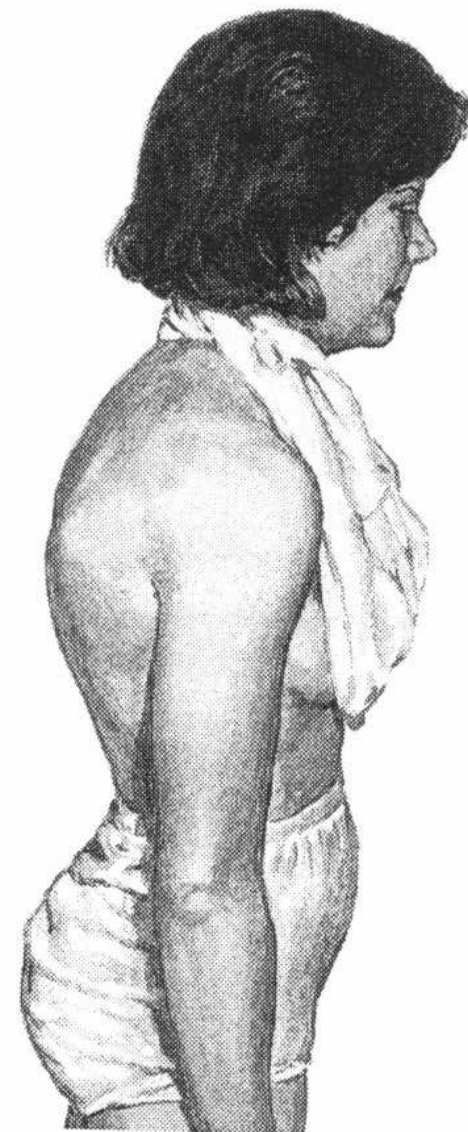
0,5 - 8 % populace

Častěji chlapci

Věk 12-18 let

Porucha enchondrální ossifikace

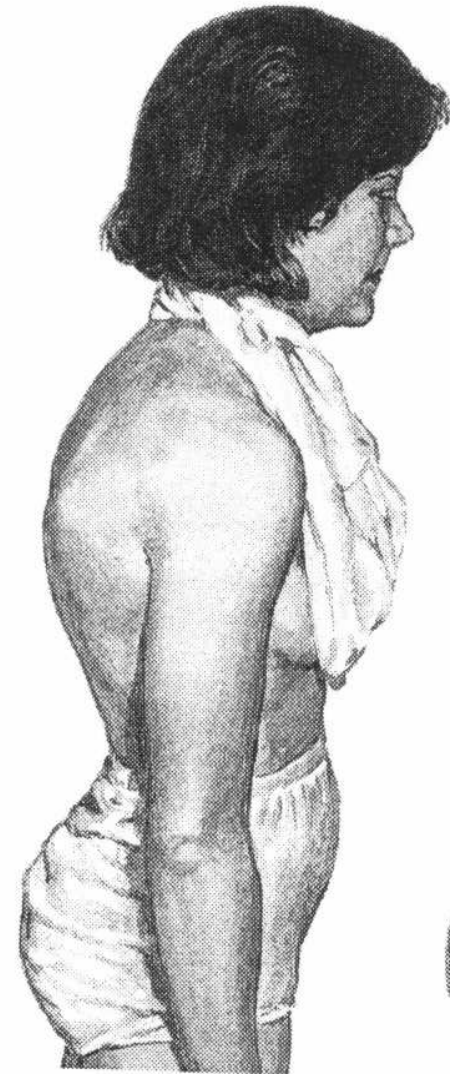
Nějčastěji dolní hrudní páteř

Obr. 45

M. Scheuermann - juvenilní kyfóza

Zvýšená Th kyfóza
bolesti, omezený pohyb
Omezení rozvíjení páteře
Rozvoj deformativních změn
Kyfóza je fixována

Obr. 46

M. Scheuermann - juvenilní kyfóza

RTG:

kyfóza nad 40 st.

nepravidelnosti krycích ploch

Schmorlovy uzly

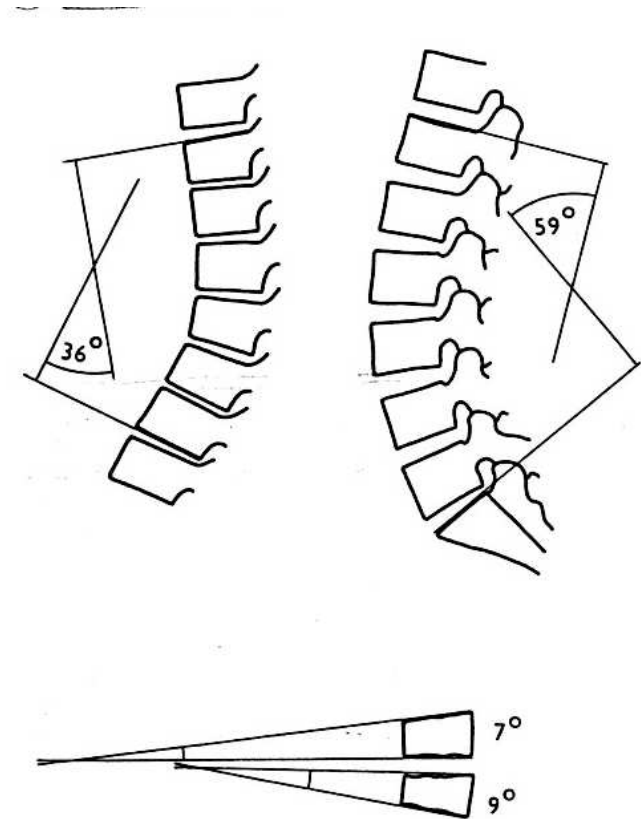
Zúžení meziobratlových prostor

Zúžení intervertebrálních disků

Klínová deformita obratlů nad 5 st.

alespoň u 3 obratlů

Protažení obratlových těl

Obr. 47

M. Scheuermann - juvenilní kyfóza

Terapie:

Cvičení

Fyzikální léčba

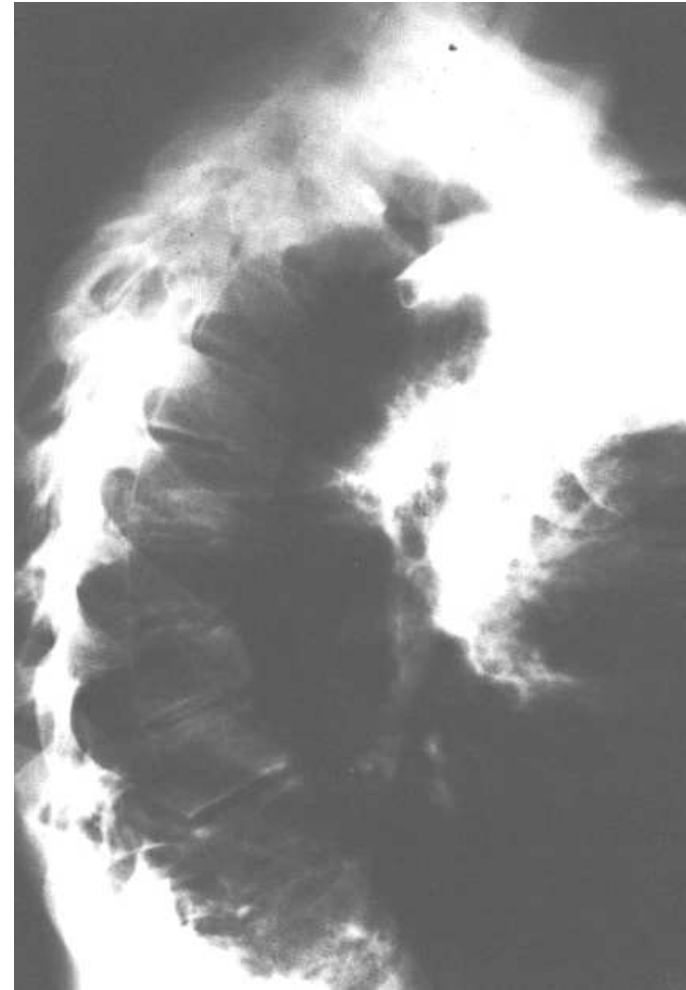
Zákaz soutěžního sportu

Zákaz těžké zátěže

NSA, analgetika

Myorelaxantia

Nad 40 st.- ortéza

Obr. 48

Kongenitální kyfóza

Porucha formace

Porucha segmentace

Porucha smíšená

Th:

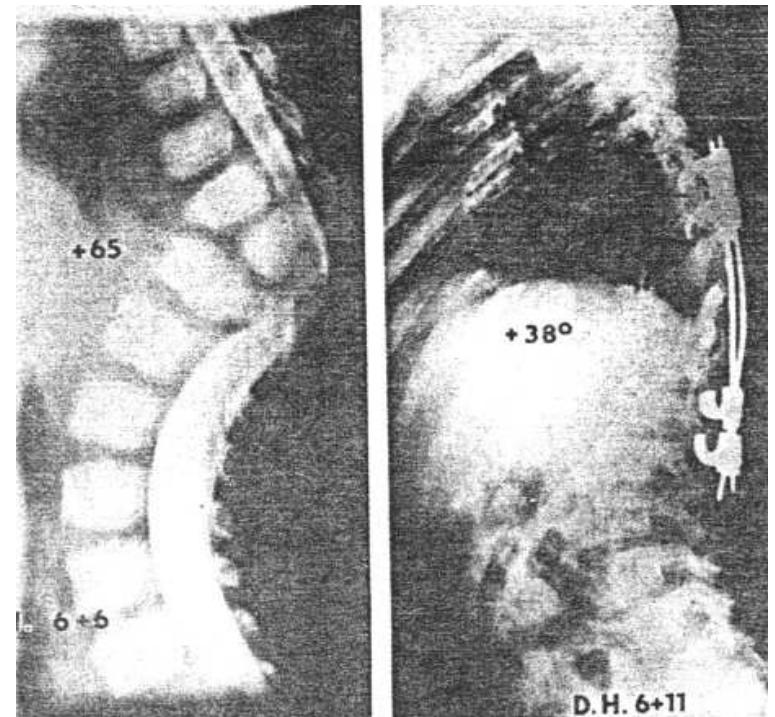
nepřipustit progresi
progredující křivky operovat

zadní spondylodéza

korzet do konce růstu

přední osteotomie s korekcí

+ zadní fúze s instrumentací

Obr. 49

Vadné držení těla - VDT

Vzniká při svalové nerovnováze, nedostatku cvičení, sedavém způsobu života.

Chabé svalstvo zádové a břišní.

Zvýšená bederní lordóza a hrudní kyfóza

Léčba:

Pravidelné cvičení zádového a břišního svalstva

Vytrvalost

Vedení LTV fyzioterapeutem

Použitá literatura

Janíček, P.: Ortopedie. Lékařská fakulta MU v Brně,
2001.

Spoluautoři: Dufek, P., Chaloupka, R., Krbec, M.,
Poul, J., Procházka, P., Rozkydal, Z.

Ilustrace použity z těchto publikací

Netter, F.: The CIBA collection of medical illustrations
Vol. 8, part. I, II., Ciba- Geigy Corporation, 1990.

Obr. 4,5,6,7,11,12,17,18,19,41,42,43,44,45,46,48.

Sosna, A., Vavřík, P., Krbec, M., Pokorný, D.: Základy
Ortopedie. Triton. 2001.

Obr. 13,15,16,27.

Sinělnikov, P.D.: Atlas anatomie člověka.

Gosudarstvennoje izdatelstvo medicinskoj literatury,
Moskva 1963.

Obr. 1,2

Ilustrace použity z těchto publikací

Turek, S.: Orthopaedics. J.B. Lippincott Company,
Third Edition, 1977

Obr. 20,21,22,23,26,29,30,32.

Obr. Vlach, O.: Léčení deformit páteře. Avicenum, Praha.
1986

Obr. 3,9,10,24,25,28,31,33,34,35,36,37,38,39,40,47,49.

Janíček, P.: Ortopedie. Masarykova univerzita, 2001.

Obr. 14.